

ПРИ ЛИЛИПУТИТЪ

Откъсът из романа „Пътствията на Гъливера“,
отъ Джонатанъ Свифтъ

Отъ день на день моята кротостъ и добро поведение увеличаваше благоразположението на царь, войска и народъ. Лилипутитъ престанаха да се страхуватъ отъ мене, а децата играеха на криеница изъ коситъ ми.

Царьтъ отъ своя страна поиска да ми достави развлъчение. Той бѣше голѣмъ любителъ на акробатски представления. Царьтъ заповѣда да изопнатъ едно въже, не по-дебело отъ нашески тѣнѣкъ канапъ. По него трѣбваше да танцуватъ всички, които желаеха да получатъ нѣкаква служба или благоволение. Който танцуваше най-ловко, той получаваше длъжността. И министритъ и съветницитъ трѣбваше да си покажатъ изкуството. Разбира се, случваше се често нѣкой да падне.

Конетъ престанаха да се плашатъ. Тѣхнитъ ездачи ги караха да прескачатъ ржката ми, която азъ слагахъ на земята, а единъ царски стрелецъ веднѣжъ, яхналъ коня си, успѣ да прескочи обувката на крака ми, и това наистина бѣше голѣмъ подвигъ.

Единъ день имахъ удоволствието да създамъ на императора едно необикновено развлъчение. Азъ опънахъ носната си кърпа върху клечки на височина два прѣста отъ земята. По този начинъ създадохъ отъ кърпата си чудесно мѣсто за военни упражнения. Помолехъ царя да ми даде единъ ескадронъ отъ най-добритъ си конници. Даде ми ги — двадесетъ и четири на брой. Поставихъ ги единъ по единъ заедно съ конетъ, снаражението и офицеритъ вър-

ху кърпата си. Тамъ тѣ се раздѣлиха на две групи и съ най-голѣма сръчностъ изпълняваха всевъзможни упражнения. За царя тѣзи упражнения бѣха извънредно забавни и той много се гордѣеше съ храбростта на своята армия. За жалостъ, единъ конъ заедно съ ездача, попадна съ копитото си въ една дупка на кърпата ми. Азъ веднага го вдигнахъ и съ едната си ржка

запушихъ дупката, а съ другата свалихъ цѣлия ескадронъ на земята. Коньтъ при падането се осакати, но ездачтъ не пострада никакъ.

Докато развлѣчахъ царя и велможитъ съ моитъ чудеса, пристигна единъ пратеникъ, който уведоми Негово Величество, че нѣколко души отъ поданицитъ му, като минавали на конъ покрай мѣстото, кждето бѣхъ намѣренъ, видѣли на земята нѣщо черно, голѣмо, съ нѣкаква странна форма, чиито краища се простирали на ширина колкото царската спалня, а срѣдата му се възвишавала близо единъ

човѣшки бой. Това не било живо сѣщество, както помислили въ началото. Предметътъ стоелъ въ тревата неподвижно. Очевидитъ предпазливо се приближили край него, качили се върху му и съ чуване установили, че е кухъ и че вътре никой не обитавалъ. Споредъ тѣхното мнение, това щѣ е нѣщо, което притежавалъ Човѣкътъ-планина.

Царьтъ заповѣда да докаратъ тази вещь въ двореца. На следния день чухъ и видѣхъ, какъ петъ коня цивилѣха и прѣхтѣха подъ ударитъ и подканитъ на каруцаритъ. Тѣ караха шапката ми, която бѣха вназили на две куки, свързани за хамутитъ на конетъ и по този начинъ тя бѣше влачена близо 1/2 км. Обаче, почвата въ страната на лилипутитъ бѣ доста равна и шапката ми не бѣ много пострадала.

Два дня следъ това приключение, царьтъ издаде заповѣдъ до всички войски въ столицата, да бждатъ готови, понеже му бѣ хрумнало да създаде едно необикновено зрелище. Той поиска отъ мене да се изправа и да си разграбятъ краката колкото мога. Следъ това заповѣда на своя генералъ, който бѣше много опитенъ военачалникъ и го-

имъ дѣдо. Кажи ми, кой ще ги пази отъ бури, кой ще имъ пази влага? Ако ме отсѣчешъ, тѣ ще изсѣхнатъ.

Накждето и да се обрънѣше, дърветата все шумѣха и молѣха дѣдо Тилилейко да ги остави. Ехъ, сѣче ли се такава гора! А, Сивушке, ти какво ще кажешъ? Да сѣка ли или да не сѣка?

— Муу, муу! — обади се Сивушка.

Подлестна се тогазъ дѣдо Тилилейко на едно дърво, извади шарената свирка и засвири на гората. Гората се люшна и затанцува. Дърветата се хванаха за клонетъ и се завъртѣха. Зацвѣрчаха отъ радостъ и горскитъ птички.

Кѣсно презъ нощта дѣдо

Тилилейко се върна въ кѣщи безъ дърва. Бабата се разсърди, грабна шарената свирка, скри я. Престана дѣдо Тилилейко вече да свири и кѣщата му опустѣ. Стана глухо, тежко, тъмно като тъмница. Нѣмаше вече радостъ въ тази кѣща. Не се чуваха сладкитъ пѣсни на шарената свирка.

Ала единъ день бабата се поболѣ. Стисна зѣби, легна, склопи очи и почна да бълнува. И въ бълнуванята ѝ все свирки ѝ ечаха въ ушитъ. Все пѣснитъ на шарената свирка. Веднѣжъ бабата застана, замѣта се и зашепна.

— Тилилейко, тука ли си?

— Тукъ съмъ, бабо.

— Какво правишъ?

— Нищо.

ЗАРАВЕ И ХИГИЕНА СПЕТЕ ДОСТАТЪЧНО!

Нищо не може да замѣни съня. Той е по-необходимъ дори и отъ храненето. Човѣкъ отпада много по-скоро кога не спи, отколкото кога не се храни.

Малкитъ деца прекарватъ повечето време въ сънъ. Колкото по-усилена човѣкъ расте, толкова повече сънъ е потребенъ. И когато спре да расте и тогава сънътъ не става излишенъ. Доказано е, че ученици, които добре си отспиватъ показватъ по-добъръ успѣхъ, и се радватъ на добро настроение.

Сънътъ предпазва и отъ много болести. Ученитъ сж правили опити съ животни и сж намѣрили, че когато държатъ будно животното въ

продължение на дълго време, то не само се изтощава и проявява признаци на отравяне, но се разболява и отъ много болести, отъ които по-рано не е боледувало. Който не спи достатъчно, той краде отъ здравето си.

Колко време трѣбва да спимъ?

Много опити и много наблюдения сж правени, за да се установи това.

Децата отъ 9 до 12 год. възраст трѣбва да спятъ 9-10 часа. Най-полезенъ е сънътъ преди полунощ. Децата трѣбва да си лѣгатъ 8-9 часа, за да могатъ да станатъ къмъ 6-7 часа сутринта бодри и отпочинали.

Трѣбва да се свикне да се спи зиме и лѣте на отворенъ или откритъ прозорецъ. Особено въ градоветъ нощно време въздухътъ е по-чистъ и прозорцитъ трѣбва да се оставятъ отворени. Добре покрити съ две-три завивки и закътаного легло, децата никога не се откриватъ и не простиватъ.

И тѣй, спете колкото ви е нужно, винаги на провѣтрено. Лѣгайте си рано и не замѣняйте съня си за нищо.

Д-ръ Вас. Ив. Неновъ

Гръмъ пада най-често върху ония дървета, които растатъ на влажна почва.

Споредъ астрономическитъ изчисления, слънцето е старо петстотинъ милиона години.

Повече отъ половината хора на земята се хранятъ съ оризъ. Следъ това по употребѣ идва пшеницата, ржжата, царевичата. Оризъ ядатъ най-много китайцитъ, японцитъ и индийцитъ.

Единъ англичанинъ, преди започване на тази война, спо-

лучилъ да отгледа пчели, които не жиятъ. Тѣхното жило е атрофирано. Независимо отъ това, тия пчели даватъ много хубавъ медъ.

Споредъ една статистика, клепкитъ на възрастния човѣкъ се отварятъ и затварятъ годишно около 4 милиона пѣти.

Най-голѣмата египетска пирамида съдържа 27,000,000 куб. метра камъни и общата ѝ тежестъ достига 6,000 тона.

БЕЗПЛАТНАТА КНИЖКА—ПРЕМИЯ „МИНЗУХАРИ“

отъ Радка Станимирова излъже отъ печатъ и се разпрати на всички редовни и отчетени абонати и настоятели.

Запомнете! Крайниятъ срокъ е 15 декемврий т. г. побързайте съ изплащането на абонатента, за да получите книжката—премия.

— Ела при мене.

— Дойдохъ.

— Седни.

— Седнахъ.

Бабата отвори едното си око и погледна дѣдо Тилилейко. Око то бѣше пълно съ сълзи и тя го затвори.

— Тилилейко, кое е време?

— Сѣмва се, бабо.

— Зима ли е?

— Зима.

Бабата въздѣхна.

— А помнишъ ли, когато бѣше пролѣтъ?

— Помня.

— И когато бѣхме млади, Тилилейко.

— Помня.

— И когато си купи шарената свирка?

— Помня.

— Иии, колко хубаво сви-

рѣше тогава, Тилилейко. Люлѣше ме, люлѣше ме твоята свирка. Да щѣшъ, Тилилейко, пакъ да ми посвиришъ?

— Ама, нали нѣмамъ свирка, бабо?

— Имашъ, имашъ, Тилилейко. Вземи я отъ шарената ракла. Тамъ е.

Дѣдо Тилилейко мръдна изъ стаята, взе шарената свирка. Долепи я до устата си. Разлѣха се тихи, тѣжни пѣсни. Сякашъ дѣдото плачеше съ своята свирка.

— Не искамъ тия пѣсни, Тилилейко! — застана бабата.

— Искамъ онази, веселата, дето я свирѣше когато бѣхме млади. Веселата пѣсенъ искамъ, Тилилейко.

Дѣдото засвири веселата пѣ-

СВѢТОВНИ ПИСАТЕЛИ

Джонатанъ Свифтъ

Роденъ е на 30 ноемврий 1667 година въ гр. Дъблинъ, Ирландия, а е починалъ на 19 октомврий 1745 година.

Джонатанъ Свифтъ е прочутъ по цѣлия свѣтъ съ своята книга „Пътствията на Гъливера“, която е раздѣлена на две части: „Въ страната на лилипутитъ“ и „Въ страната на великанитъ“. Книгата е преведена на почти всички езици и е претърпѣла много издания. Само въ една седмица, следъ като е била отпечатана първи пѣтъ, книгата се разпродава въ десетъ хиляди екземпляра и веднага била отпечатана въ второ издание. Той е написалъ и други книги: „Приказка за бѣчвата“ и „Битката на книгитъ“, но съ „Пътствията на Гъливера“ става известенъ не само въ своето отечество и въ Англия, кждето е работилъ, но въ цѣлъ свѣтъ.

Той дълги години е билъ свещеникъ въ родния си градъ, после живѣлъ въ Лондонъ, а когато започнали епохалнитъ борби на ирландцитъ за извоюване на тѣхната независимостъ, той взелъ живо участие, съ което спечелилъ още повече обичта и почитта на своитъ съотечественици.

ЛИСТИ РОНИ...

Жълта есенъ листи рони — плиска мракъ и пустота. Отъ смѣлчани небосклони слиза черна самота.

Пеперудки, волни птици, маргаритки, веселъ звѣнъ — на югъ стройна върволица — отлетѣха като въ сънъ.

И презъ сълзи спомнямъ днитъ, край морето що живѣхъ — като чайка срѣдъ вълнитъ какъ лудувахъ, викахъ, пѣхъ.

Жълта есенъ листи рони и ги люшка въ долина. Отъ смѣлчани небосклони слиза мракъ и тишина.

Ц. Н. Цанковъ

сень. Бабата затвори очи и се унесе. На устата ѝ се пукна една тиха усмивка. Стори ѝ се, като че ли духна пролѣтниятъ топълъ вѣтръ. Дърветата отърсеха снѣгътъ отъ клонетъ си и нацвѣтѣха. Цѣвнаха и цвѣтятъ, пчели бръмчаха. Единъ орелъ зашари въ небето. И стана тѣй тихо, тѣй тихо, и сякашъ нейде надалечъ, нейде на край свѣта дѣдо Тилилейко свирѣше съ своята шарена свирка. Пѣсенъта се носѣше сладка, унесена и игрива. Изведнажъ бабата се метна отъ леглото, скочи, ахна и почна да играе: ихъ, ихъ, хайде-хопа!

Пѣсенъта на шарената свирка я излѣкува.

Христо Миндовъ